

СТАНОВИЩЕ

НА ДИСЕРТАЦИОНЕН ТРУД НА ТЕМА:

МОДЕЛ ЗА АВТОМАТИЗИРАНА ИНФОРМАЦИОННА СИСТЕМА „БИБЛИОТЕЧЕН ПЕРСОНАЛ“

за получаване на ОНС „Доктор“ по ПН 3.5 „Обществени комуникации и информационни науки“ (информационно-търсещи системи)

АВТОР НА ДИСЕРТАЦИОНЕН ТРУД:

ЕЛЕНА АНДРЕЕВА ИГНАТОВА

РЕЦЕНЗЕНТ:

ПРОФ. Д-Р МАТИЛДА ИВАНОВА АЛЕКСАНДРОВА

КАТЕДРА „УПРАВЛЕНИЕ“, УНСС-СОФИЯ

Настоящото становище е изготвено на основание на Заповед № РД38-512 / 19.07.2016 г. на Ректора на Софийски университет „Св. Кл. Охридски“ съгласно чл.4 на Закона за развитие на академичния състав в Република България и чл.71 ал.1 от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“.

Елена Андреева Игнатова е завършила висшето си образование през 2007 г. като бакалавър по телекомуникации в ТУ-София, през 2009 г. като магистър по бизнес администрация в УНСС-София и като магистър по телекомуникации в ТУ-София. От 2010 до 2015 г. Елена Игнатова се е обучавала по докторска програма „Информационно-търсещи системи“ към катедра Катедра „Библиотекознание, научна информация и културна политика“ във Философския факултет на СУ „Св. Кл. Охридски“.

I. Общо представяне на дисертационния труд

Дисертационният труд е разработен на 214 страници, от които 190 стр. основен текст, и се състои от въведение, три глави,

заклучение, списък на използваните литературни източници и приложения. Използваната литература включва 144 заглавия, от които 101 на кирилица и 43 на латиница. Дисертационният труд съдържа 37 фигури и 43 таблици.

II. Актуалност и обща оценка на съдържанието на дисертационния труд

Дисертационният труд е фокусиран върху актуален въпрос на стопанската практика в съвременните библиотечни организации, а именно внедряването на високоефективни софтуерни системи за управление на човешките ресурси. Специален интерес представлява модулът „Управление на човешките ресурси“ като един от задължителните компоненти на ERP-системите, използвани в различни организации от бизнеса и публичния сектор. Напълно основателно дисертантката посочва, че човешките ресурси са най-важното конкурентно предимство за всяка организация, което е свързано с подготвеността на персонала да участва в работните процеси чрез новите информационни технологии. Важна предпоставка за това е постигането на висока грамотност в областта на ИКТ и въвеждането на ERP или други електронни системи за управление на процесите в библиотеките, вкл. автоматизирани системи за управление на библиотечния персонал.

Една от основните хипотези на разработката е, че *„процесът на управление на човешките ресурси в регионалните библиотеки е недостатъчно ефективен и не е в пряка връзка със съвременните изисквания на икономиката на услугите“*. Поради това като обект на дисертационния труд е посочен *„процесът на управление на човешките ресурси в регионалните библиотеки в контекста на икономиката на услугите“*, а като предмет – *„функционалния анализ на системата за управление на човешките ресурси в библиотеката“*. Дисертантката си поставя за цел да *„систематизира и опише*

модел на автоматизирана система „Библиотечен персонал“, който да обхваща всички функции на съвременния процес за управление на човешките ресурси и е съобразен със спецификата на регионалните библиотеки“. Пряк научно-приложен резултат от постигането на тази цел е извеждането на препоръки за избор на софтуер, който успешно би реализирал предложения в разработката модел. За постигането на тези цели са поставени и последователно решавани в изложението осем изследователски задачи.

Имайки предвид интердисциплинарния характер на разработката, тя е основана на приложението на множество научни подходи методи, адаптирани съобразно спецификата на изследваните процеси и дейности – в т.ч. анализ на литературни източници и информационни продукти, функционален анализ на процеса на управление на човешките ресурси, SWOT-анализ, методи на прякото наблюдение, анкетно проучване и интервю, метод на сравнителния анализ на получените резултати, моделиране. Комплексът от изследователски методи и инструментариум за събиране и анализ на първична и вторична информация е успешно приложен за осъществяване на:

- задълбочено проучване и систематизация на специализирана научна литература, касаещи проблематиката на човешките ресурси и внедряването на автоматизирани софтуерни системи за тяхното управление (вкл. изследване на дейността на водещи консултантски фирми на българския пазар, предлагащи консултации за управлението на човешките ресурси и функционалния му анализ);

- систематизиране и анализ на процесите на навлизане на специализирани компютърни системи от типа ERP в управлението на организациите и предвиждане на бъдеща замяна на ERP-системите с *eHRM* (т.нар. „е-автоматизирани системи за управление на човешките ресурси“) – процес, при който новите системи ще

обособят функционалните модули на ERP-системите в самостоятелен HRM-модул;

- проучване на международните тенденции в развитието на софтуерните системи за управление на човешките ресурси и изясняване на характеристиките на предлаганите на българския пазар продукти, явяващи се конкуренти на българската автоматизирана система HeRMes® V; идентифициране на най-често срещаните рискове за неефективно и понякога неуспешно внедряване на автоматизираните системи за управление на човешките ресурси;

- комплексно оценяване на актуалните проблеми на управлението на човешките ресурси в регионалните библиотеки – вкл. управленските практики и състоянието на всяка функция – осъществено чрез инструментариум на анкетно проучване сред персонала на регионалните библиотеки.

Изложението следва ясно обоснована логика и последователност, като се фокусира върху значим за практиката проблем за внедряване на ефективни автоматизирани системи за управление на човешките ресурси. Авторските идеи са убедително формулирани, като са приведени конкретни аргументи по отношение на актуалността и значимостта на проблематиката в съвременните условия. Дисертантката показва отлична осведоменост относно разглежданата проблематика както в български, така и в чуждестранни източници по темата, като успешно аргументира собствените си виждания.

III. Научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд

В дисертационния труд се съдържат научни и научно-приложни приноси, които могат да се обобщят в следните направления.

1) Обогаляване на съществуващите знания в областта на управлението на човешките ресурси в България чрез резултатите от проведен функционален анализ на процеса на управлението на човешките ресурси в регионалните библиотеки на България за периода 2012-2015.

2) Разработен и приложен авторски инструментариум за оценка на управлението на човешките ресурси в регионалните библиотеки, чрез който са анализирани реални управленски практики и състоянието на всяка една функция на процеса.

3) Въз основа на резултатите от проведен сравнителен анализ на разпространените софтуерни системи за автоматизация на управлението на човешките ресурси в България и чужбина е разработен авторски модел на автоматизирана информационна система „Библиотечен персонал“.

4) Предложено е авторско решение за практическо софтуерно реализиране на системата „Библиотечен персонал“ с модулна структура, предвиждащо автоматизиране на всички функции на процеса за управление на човешките ресурси и интеграция в единна система на библиотеки от страната с две нива на приложение: регионално (ниво „библиотека“) и национално.

Считам, че горепосочените приноси са лично дело на авторката и отговарят на изискванията към съвременната научно-изследователска работа, както и на нормативната уредба за получаването на образователната и научна степен “доктор” (чл. 6 ал.3 от ЗРАСРБ и чл. 27 от Правилника за приложение на ЗРАСРБ).

IV. Автореферат и публикации

Представеният автореферат е с оптимален обем и структура, като отразява основните елементи на разработката, както и получените в нея резултати.

Резултатите, получени в дисертационния труд, са популяризирани в научната литература чрез четири публикации, една от които на английски език (всички самостоятелни). Тези материали са публикувани в реномирани издания, като една е представена на международна научна конференция. По мнение на автора на становището, те отразяват основните постижения и приноси на дисертационния труд.

V. Критични бележки, въпроси и препоръки

Цялостното впечатление от разработката е много добро – използвани са ясен стил на изложение, издържан научен език и коректна терминология. Визуализацията на избраните елементи (таблици и диаграми) е с високо качество. Приложенията осигуряват систематизация и удобство при запознаването с разработката. Като бележка може да се посочи, че не са използвани достатъчно възможностите на SWOT-анализа като метод за идентифициране на взаимовръзката между силните страни, слабите страни, възможностите и заплахите относно системата за управление на човешките ресурси в регионалните библиотеки.

Бих поставила следните въпроси за доуточняване на позициите на дисертантката:

1) Как се изпълва със съдържание и функционалност модула „Мотивация“ в рамките на автоматизираната информационна система „Библиотечен персонал“? Може ли дисертантката да направи паралел между предложения модул в система „Библиотечен персонал“ и аналогични модули в проучените софтуерни системи?

2) Какви според дисертантката са основните рискове и предизвикателства пред процеса на внедряване на такава система в българските библиотеки?

Бих отправила препоръка към дисертантката да продължи своята научно-приложна дейност в бъдеще, като търси възможности

за адаптиране на модерни научни концепции, подходи и методики за решаване на актуални проблеми на управлението на човешките ресурси чрез внедряване на съвременни технологични решения.

VI. Заключение

На базата на гореизложените преценки относно представения дисертационен труд считам, че са изпълнени изискванията на ЗРАСРБ (чл.6 ал.3), Правилника за приложение на ЗРАСРБ (чл.27) и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски” (чл.66) относно получаването на образователната и научна степен “доктор”. Давам положителна оценка на дисертационния труд, като предлагам на научното жури да **присъди** на Елена Андреева Игнатова образователна и научна степен “доктор” по научна специалност “Информационно-търсещи системи”.

07.10.2016 г.

Гр. София

Рецензент:

/ проф. д-р Матилда Александрова /